

İlkokul Öğrencileri İçin Başarı Algısı Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). İlkokul Öğrencileri İçin Başarı Algısı Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23469>

Özet

İlkokul Öğrencileri İçin Bağırsız Ölçeği, **ilkokul öğrencilerinin** bağırsızya yönelik algılarını bilimsel ve sistematik bir şekilde ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikolojik araçtır. Ölçek, 2019 yılında Kara ve Şahin tarafından, öğrencilerin bağırsızya nasıl kavradıkları bilişsel, duyuşsal ve davranışsal olmak üzere üç temel boyutta incelemek üzere tasarlanmıştır. Bu ölçek geliştirme çalışması, mevcut literatürdeki eksiklikleri gidermeyi ve özellikle küçük yaş grubu için geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı sunmayı hedeflemiştir.

Ölçek, toplam 24 maddeden oluşmakta olup, her bir alt boyut sekiz madde içermektedir. Derecelendirme, 5'li Likert Ölçeği formatında (1= kesinlikle katılmıyorum, 5= kesinlikle katılıyorum) yapılandırılmıştır. Geçerlik çalışmaları Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ile desteklenmiş, güvenirlik ise yüksek düzeyde iç tutarlılık katsayıları ile kanıtlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Bağırsız, İlkokul Öğrencileri, Psikolojik Ölçek, Bağırsız Ölçeği, Bilişsel Alan, Duyuşsal Alan, Davranışsal Alan, Geliştirme, Açıklayıcı Faktör Analizi.

Yazarlar

Ahmet Kara, Ceyhan Şahin

Amaç

Ölçeğin temel amacı, ilkokul düzeyindeki öğrencilerin bağırsız kavramına yükledikleri anlamlar ve bu kavrama ilişkin tepkilerini ölçebilecek standart ve psikometrik özellikleri yüksek bir araç oluşturmaktır. Çalışma, öğrencilerin akademik bağırsızya sadece bilişsel bir çöktü olarak değil, aynı zamanda duyuşsal ve davranışsal bileşenlerle birlikte algıladıklarını ortaya koymayı amaçlamıştır.

Bu araç, eğitim bilimleri alanındaki araştırmacılara ve uygulayıcılara, öğrencilerin **motivasyon**, öz-yeterlik ve akademik performans üzerindeki etkilerini daha iyi anlamak için güvenilir bir veri toplama imkanı sunmaktadır. Ölçek, öğrencilerin bağırsız algılarındaki farklılaşmaları tespit ederek, bireyselleştirilmiş eğitim stratejilerinin geliştirilmesine katkıda bulunmayı hedeflemektedir.

Yapı

İlkokul Öğrencileri İçin Bağırsız Ölçeği, bağırsız algısını çok boyutlu bir psikolojik yapı olarak ele almaktadır. Kuramsal olarak, bağırsız algısı üç ana bileşen etrafında şekillenmiştir:

Bilişsel, Duyusal ve Davranışsal.

Bilişsel Alan: Başarıya ilişkin düşünce süreçlerini, beklentileri ve başarı tanımlarını içerir. (8 madde)

Duyusal Alan: Başarıyla ilgili hissedilen duygular, heyecan, sevinç veya kaygıya yansıtılır. (8 madde)

Davranışsal Alan: Başarıya ulaşmak için gösterilen çabayı, çabalamaları ve hedefe yönelik eylemleri kapsar. (8 madde)

Bu üç alt boyutun birleşimi, ilkokul öğrencilerinin başarıya bütüncül bir yaklaşımla nasıl algıladıklarını ve deneyimlediklerini göstermektedir.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliği, örneklemden toplanan veriler üzerinden Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Analiz sonuçları, ölçeğin kuramsal beklentilere uygun olarak üç faktörlü bir yapı sergilediğini doğrulamıştır.

Yapılan geçerlik çalışmaları, her biri sekiz maddeden oluşan bilişsel, duyuşsal ve davranışsal alt boyutların birbirinden ayrı ve ölçeğin ölçmeyi amaçladığı yapıya başarıyla bir şekilde temsil ettiğini göstermiştir. Bu bulgular, ölçeğin ilkokul öğrencilerinin başarı algısını ölçme konusunda yeterli düzeyde **yapı geçerli**ne sahip olduğunu kanıtlamaktadır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik çalışmaları, iç tutarlılık katsayısı (Cronbach's Alpha) hesaplanarak gerçekleştirilmiştir. Elde edilen katsayılar, ölçeğin maddelerinin tutarlı ve güvenilir ölçümler sağladığını göstermektedir.

Genel Ölçek ve Alt Boyutlar İçin Güvenirlik Katsayıları:

Toplam Başarı Algısı Ölçeği İçin Tutarlılık Katsayısı: **.86**

Birinci Faktör (Bilişsel Alan) İçin Tutarlılık Katsayısı: **.72**

İkinci Faktör (Duyuşsal Alan) İçin Tutarlılık Katsayısı: **.78**

Üçüncü Faktör (Davranışsal Alan) İçin Tutarlılık Katsayısı: **.73**

Tüm bu katsayılar, psikometrik standartlara göre kabul edilebilir veya iyi düzeyde olup, ölçeğin farklı uygulamalarda kararlı sonuçlar verme yeteneğine işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin faktör yapısını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)

sonucunda, Başarı Algısı Ölçeği için net bir üç faktörlü yapı ortaya çıkmıştır. Bu yapı, ölçeğin kuramsal çerçevesini desteklemektedir.

Faktör analizi, toplam 24 maddenin üç alt boyuta dağıldığını ve her bir alt boyutun sekizer maddeden oluştuğunu göstermiştir. Bu faktörler, sırasıyla bilişsel, duyuşsal ve davranışsal başarı algısı boyutlarını temsil etmektedir. Maddelerin faktör yükleri ve analiz sonuçları, ölçeğin yapısal netliğini ve maddelerin ilgili alt boyutlar altında güçlü bir şekilde gruplandırıldığını kanıtlamıştır.

Araç

Test Türü: Ölçek Geliştirme (Geliştirme Amaçlı)

Format: Derecelendirme temelli. 5'li Likert Ölçeği (1= kesinlikle katılmıyorum - 5= kesinlikle katılıyorum).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: İlkokul Öğrencileri

Yaş Grubu: İlkokul dönemi (Genellikle 7-11 yaş arası)

Popülasyon Detayları: Ölçeğin geliştirme çalışması ilkokul öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Psikometrik özellikler, Açıklayıcı Faktör Analizi ve Çi Tutarlılık katsayıları ile belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Eğitim Psikolojisi, Akademik Algı, Öz-yeterlik, Likert Tipi Ölçek, Bilişsel, Duyuşsal, Davranışsal, Başarı Algısı.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ahmet Kara

Yazar ORCID Tanımlaması: Bilgi mevcut değildir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: ahmetkara9126@gmail.com

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2019 yılında yayımlanan bir kongre tam metin bildirisi kapsamında tanıtılmıştır. Kullanım izinleri ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Ahmet Kara ile doğrudan iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin yayımlandığı kaynaktaki yer alan tam metin bildirisine ait link aşağıdadır: [ices-uebk.org](https://www.ices-uebk.org)

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: [ilkokul-ogrencileri-icin-basari-algisi-olcegi-toad.pdf](https://www.ices-uebk.org/ilkokul-ogrencileri-icin-basari-algisi-olcegi-toad.pdf)

Kaynaklar

Kara, A. ve Şahin, C. (2019). İlkokul Öğrencileri İçin Başarı Algısı Ölçeğinin Geliştirilmesi. 28. Uluslararası Eğitim Bilimleri Kongresi Tam Metin Kitabı içinde (s.1359-1364). Ankara, Türkiye.

İlkokul Öğrencileri İçin Başarı Algısı Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Aşağıda yalnızca ölçeğin yapısal bileşenleri listelenmiştir. Ölçek toplam 24 madde ve üç alt boyuttan oluşmaktadır.

Bilişsel Alan (8 madde)

Duyusal Alan (8 madde)

Davranışsal Alan (8 madde)